

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ȚIGĂNAȘI

HOTĂRÂREA

nr.119 din 11.12.2023

privind aprobarea actualizării Statutului comunei Țigănași, județul Iași

Analizând temeiurile juridice, respectiv:

- a) art. 104, art. 129 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a) din Codul administrativ;
- b) art. 1 alin. (2) lit. a) din anexa nr. 1 din Codul administrativ;

Ținând cont de:

- a) -Dispozițiile din Legea nr. 52 din 2003, privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare
- b) -Dispozițiile Legii nr. 24 din 2000 cu privire la normele de tehnică legislativă, cu modificările și completările ulterioare;
- c) -Hotărârea nr.79/2018 a Consiliului Local Țigănași, pentru aprobarea Statutului comunei Țigănași, județul Iași.
- d) Ordinul nr.25/2021 pentru aprobarea modelului orientativ al Statutului-cadru al unității administrativ-teritoriale

Luând act de:

- a) Proiectul de hotărâre nr. 122/2023 și a referatului de aprobare inițiate și susținute de primarul comunei Țigănași, județul Iași;
- b) Avizul compartimentului de resort nr.10320/2023 ;
- c) Avizul Comisiei economico-financiară din cadrul Consiliului Local Țigănași, județul Iași nr. 10356/2023.

În temeiul prevederilor art. 139 alin. (1) coroborat cu art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ȚIGĂNAȘI

Întrunit în ședință ordinară, adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1 - Se aprobă actualizarea Statutului comunei Țigănași, județul Iași, aprobat prin Hotărârea nr.79/2018 a Consiliului Local Țigănași, conform anexei nr 1 la prezenta hotărâre care face parte integrată din aceasta;

Art. 2 - Începând cu data prezentei hotărâri, hotărârea nr.79/29.10.2018, își încetează aplicabilitatea.

Art. 3 -Prezenta hotărâre se comunică, prin intermediul secretarului general al comunei Țigănași, în termenul prevăzut de lege, Primarului comunei Țigănași, prefectului județului Iași și se va aduce la cunoștință publică prin afișare pe pagina de internet a Primăriei comunei Țigănași, eticheta-"Monitorul oficial local", secțiune-"Hotărârile Autorității Deliberative".

COMUNA ȚIGĂNAȘI

JUDEȚUL IAȘI

Strada Principală nr. 162 Țigănași, județul Iași 707355;

Tel/Fax 0232299072

Anexa nr.1 la HCL nr.119 din 11.12.2023

STATUTUL COMUNEI ȚIGĂNAȘI

=2023=

STATUTUL COMUNEI ȚIGĂNAȘI

Capitolul I: **PRINCIPII GENERALE**

Capitolul al II-lea: **ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ A COMUNEI ȚIGĂNAȘI**

II.1. AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE

II.1.1. Reglementări generale

II.1.2. Consiliul local al comunei Țigănași

II.1.3. Primarul și viceprimarul comunei Țigănași

II.2. APARATUL DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI, INSTITUȚIILE ȘI SERVICIILE PUBLICE DE INTERES LOCAL

II.2.1. Aparatul de specialitate al primarului

II.2.2. Instituții publice

II.2.3. Serviciile publice

II.3. LEGILE COMUNITĂȚII, EXERCITAREA AUTORITĂȚII ȘI ÎNFĂPTUIREA DREPTĂȚII

II.4. ECONOMIA LOCALĂ, PATRIMONIUL, FINANȚELE ȘI LUCRĂRILE PUBLICE

II.4.1. Economia locală

II.4.2. Proprietatea

II.4.3. Finanțele publice locale

II.4.4. Achizițiile și lucrările publice

Capitolul al III-lea: **EDUCAȚIA, VIAȚA SPIRITUALĂ ȘI
CULTURA COMUNITĂȚII**

Capitolul al IV-lea: **MUNCA, SĂNĂTATEA, PROTECȚIA POPULAȚIEI ȘI
SOLIDARITATEA UMANĂ**

Capitolul al V-lea: **DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE
FUNDAMENTALE ALE CETĂȚENILOR COMUNEI ȚIGĂNAȘI**

V.1. DISPOZIȚII GENERALE

V.2. DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

V.3. ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE

Capitolul al VI-lea: **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

STATUTUL COMUNEI ȚIGĂNAȘI

CADRU LEGAL

- CONSTITUȚIA ROMÂNIEI
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ
- Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică
 - Monitorul Oficial nr.70 din 3 februarie 2003
- Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ
 - Monitorul Oficial nr. 1154 din 7 decembrie 2004
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale
- Legea nr. 227/2015 – legea privind Codul fiscal
- Legea nr. 51/2006 privind serviciile de utilitate publică
- Declarația Universală a Drepturilor Omului
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și combaterea corupției;
- Cartea Europeană a Autonomiei Locale și Descentralizării
- Ordinul nr.25/2021 pentru aprobarea modelului orientativ al Statutului-cadru al unității administrativ-teritoriale

STATUTUL COMUNEI ȚIGĂNAȘI

Capitolul I: PRINCIPII GENERALE

Art.1-(1)-Comuna Țigănași este unitatea administrativ teritorială cu personalitate juridică, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu din județul Iași, România, formată din satele Țigănași, Cârnăceni, Mihail Kogălniceanu și Stejarii, ai căror locuitori formează o comunitate umană, unitară care are ca scop fundamental al vieții și activității sale înlăptuirea binelui comun și fericirea tuturor membrilor săi.

-(2) Subiect juridic de drept fiscal;

-(3) Titulară a drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat al acesteia, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

-(4) Comuna Țigănași are sediul social în satul Țigănași, la adresa: strada Principală, nr.162, precum și codul de înregistrare fiscală 4540259.

-(5) Comunitatea și autoritățile sale reprezentative asigură condiții optime ca fiecare dintre statele care o compun să-și păstreze și să-și promoveze identitatea exprimată prin valorile, obiceiurile și tradițiile proprii în condițiile stabilite de legile țării, de prezentul statut și de celelalte acte de autoritate locală.

Art.2. Comuna Țigănași dispune de o rețea hidrografică formată din: râuri, lacuri, mlaștini.

Art.3. În comuna Țigănași munca, sacrificiile și înfăptuirile generațiilor trecute, istoria și cultura locală, obiceiurile și tradițiile, credința străbună, învățământul și educația reprezintă fundamentele unității sufletești și administrative ale comunității locale, temelia înălțării spre ideal a acesteia.

Art.4. În spiritul tradițiilor democratice și al idealurilor perene ale poporului român, al valorilor naționale, europene și universale, organizarea social-politică, economică, educațională și culturală a muncii și vieții comunității locale se întemeiază pe apărarea și promovarea democrației și a legalității, a demnității omului și a liberei dezvoltări și afirmări ale personalității umane, a drepturilor și libertăților cetățenilor, a dreptății sociale și a pluralismului politic, a muncii libere și a familiei care reprezintă valori supreme ale acesteia și pe care autoritățile publice locale, instituțiile și cetățenii au datoria de a le apăra și garanta.

Art.5. În comuna Țigănași, respectarea Constituției, a legilor țării și a actelor de autoritate locală, inclusiv a prezentului statut, este obligatorie.

Art.6. Puterea locală aparține comunității, care o exercită, în condițiile stabilite de Constituție și de legile țării, prin autoritățile publice reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.

Art.7. Teritoriul comunei Țigănași, în suprafață totală de 6447,89 ha este unitar, indivizibil și inalienabil.

Limitele teritoriului administrativ al comunei Țigănași sunt cele stabilite prin legile țării iar modificarea lor nu se poate realiza decât dacă este aprobată prin referendum local organizat în condițiile legii.

Delimitarea intravilanului satelor, evidența proprietăților și a folosinței terenurilor, disciplina și modul de amplasare a construcțiilor se stabilesc prin planul de amenajare a teritoriului, Planul Urbanistic General și Regulamentul local de urbanism, cadastrul general și celelalte documente sau forme de evidență stabilite prin lege, întocmite prin grija compartimentelor de specialitate și aprobate de către autoritățile publice locale potrivit competențelor legale.

Art.8. Comuna Țigănași este localitatea comună a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere, de origine socială, de locul nașterii sau de satul în care locuiesc.

Pe teritoriul comunei Țigănași își poate stabili domiciliul sau reședința orice persoană sau familie care îndeplinește condițiile prevăzute de Constituția României și de legile țării.

La ultimul recensământ al populației din anul 2022, în comuna Țigănași, cu domiciliul stabil se regăseau 4862 persoane.

Art.9. Calitatea de cetățean al comunei Țigănași se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Art.10. Autoritățile publice locale își exercită atribuțiile legale privind evidența populației, starea civilă, autoritatea tutelară prin compartimentele de specialitate, care se află în subordinea secretarului general al comunei.

Autoritățile publice locale sprijină menținerea și întărirea legăturilor comunității cu toți fiii ei care trăiesc și muncesc în alte localități din țară sau din străinătate și care contribuie la promovarea valorilor locale și naționale, la integrarea europeană și la schimbul internațional de valori.

Art.11. Comunitatea locală este organizată pe principiul constituțional al pluralismului, care reprezintă condiția de bază și garanția economiei de piață, a democrației sociale și politice, a libertății membrilor săi.

Art.12. Organizațiile locale ale partidelor politice își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare contribuind la definirea și exprimarea voinței politice a cetățenilor și la împlinirea aspirațiilor și idealurilor acestora, cu respectarea suveranității naționale, a integrității teritoriale, a ordinii de drept, a principiilor democrației și ale autonomiei locale.

Art.13. Comuna Țigănași poate coopera sau se poate asocia cu alte unități administrativ teritoriale din țară sau din străinătate în scopul și în condițiile stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și prin alte acte normative în vigoare.

Comuna Țigănași este membru al:

- Asociației Comunelor din România;
- Asociației de dezvoltare intercomunitară pentru realizarea rețelei de distribuție gaze naturale în comuna Țigănași, jud. Iași;
- Asociația Intercomunitară Apă-Canal a Județului Iași;
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Iași

Ea face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est a României.

Art.14. Raporturile dintre autoritățile administrației publice ale comunei Țigănași (Primar sau Consiliul local) și autoritățile de nivel județean sau central se bazează pe principiile autonomiei locale, descentralizării competențelor, legalității, responsabilității, solidarității și cooperării, în condițiile și în limitele stabilite de legislația în materie și de normele Uniunii Europene.

Art.15. Comuna Țigănași are dreptul la resurse financiare suficiente, proporționale cu responsabilitățile și atribuțiile pe care autoritățile publice le au stabilite prin lege. Sumele necesare care exced veniturile proprii ale bugetului local se asigură din bugetul de stat sau din bugetul județului Iași.

Art.16. Toate relațiile pe care comuna Țigănași și autoritățile sale reprezentative le stabilesc, întrețin și dezvoltă cu alte comunități, autorități, instituții și alte persoane juridice trebuie să slujească interesul și binele general al colectivității locale și să se întemeieze pe respectul și încrederea reciprocă dintre părți, pe asumarea răspunderii și asigurarea legalității înțelegerilor și actelor încheiate.

Art.17. Actele autorităților publice locale (hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului) care se emit în exercitarea atribuțiilor, competențelor și responsabilităților pe care le au la nivelul unității administrativ-teritoriale trebuie să respecte Constituția României și legile țării.

Actele de autoritate emise de către primar, consiliul local sau alte structuri de autoritate de la nivelul altor unități administrativ-teritoriale, care reglementează situații, fapte și realități de pe teritoriul administrativ al comunei Țigănași sunt nule de drept.

Se interzice primarului, consiliului local al comunei Țigănași și oricăror structuri din subordinea acestora să emită hotărâri, dispoziții, autorizații, certificate etc. care exced competențele lor teritoriale.

Art.18. Pe teritoriul comunei Țigănași se folosesc, în condițiile legii, următoarele simboluri:

- **naționale:**

- Drapelul României (tricolor)
- Ziua Națională a României – 1 Decembrie
- Imnul Național al României – „Deșteaptă-te române”
- Stema țării – stabilită prin lege organică
- *europene:*
 - Drapelul Uniunii Europene
 - Stema Uniunii Europene
 - Imnul Uniunii Europene
 - Ziua Uniunii Europene
- *locale:*
 - Ziua comunei Țigănași – în Ziua Adormirii Maicii Domnului
 - Stema comunei Țigănași- se stabilește prin hotărârea consiliului local

Art.19.Centrul administrativ cu sediul consiliului local și al primăriei comunei se află în satul Țigănași.

Capitolul al II lea : **ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ A COMUNEI ȚIGĂNAȘI**

II.1.Autoritățile administrației publice locale

Art.20.Autoritățile reprezentative ale colectivității locale din comuna Țigănași sunt: **consiliul local și primarul.**

Primarul și consilierii locali se aleg prin votul liber exprimat, egal, direct și secret al cetățenilor care au domiciliul stabil în comună, din rândul cetățenilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de Constituție și de legile în vigoare.

Organizarea alegerilor pentru funcțiile de demnitate publică locale și respectiv validarea mandatelor de consilier local și de primar sunt reglementate prin legislația în vigoare.

II.1.1.Consiliul local

Art.21 Consiliul local al comunei Țigănași este autoritatea deliberativă, fiind format din consilieri locali, aleși prin vot universal, egal, secret, direct și liber exprimat de către cetățenii comunei Țigănași și constituit în conformitate cu prevederile legale.

Art.22 (1) Consiliul local are inițiativă și hotărâște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale, exercitând următoarele atribuții:

a) atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes local;

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei;

c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei;

d) atribuții privind gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni;

e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), consiliul local:

a) aprobă statutul comunei, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local;

b) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local, precum și reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local;

c) exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți comerciale sau regii autonome, în condițiile legii;

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), consiliul local:

a) aprobă, la propunerea primarului, bugetul local, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar;

b) aprobă, la propunerea primarului, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii;

c) stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii;

d) aprobă, la propunerea primarului, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii;

e) aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;

f) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), consiliul local:

a) hotărăște darea în administrare, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate publică a comunei, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;

b) hotărăște vânzarea, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate privată a comunei, în condițiile legii;

c) avizează sau aprobă, în condițiile legii, documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism ale localităților;

d) atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local.

(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul local:

a) asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:

1. educația;

2. serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;

3. sănătatea;

4. cultura;

5. tineretul;

6. sportul;

7. ordinea publică;

8. situațiile de urgență;

9. protecția și refacerea mediului;

10. conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;

11. dezvoltarea urbană;

12. evidența persoanelor;

13. podurile și drumurile publice;

14. serviciile comunitare de utilitate publică: alimentare cu apă, gaz natural, canalizare, salubritate, energie termică, iluminat public și transport public local, după caz;

15. serviciile de urgență și de prim ajutor;

16. activitățile de administrație social-comunitară;

17. locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;

18. punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;

19. alte servicii publice stabilite prin lege;

b) hotărăște acordarea unor sporuri și altor facilități, potrivit legii, personalului sanitar și didactic;

c) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;

d) poate solicita informări și rapoarte de la primar, viceprimar și de la șefii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;

e) aprobă construirea locuințelor sociale, criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa;

f) poate solicita informări și rapoarte specifice de la primar și de la șefii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local.

(6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), consiliul local:

a) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local;

b) hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea comunei cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;

c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară sau din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

(7) Consiliul local poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al comunei, orașului sau municipiului, în baza unui regulament propriu. Prin acest regulament se stabilesc și condițiile retragerii titlului conferit.

(8) Consiliul local îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

Art.23. Modul de organizare și funcționare a Consiliului Local Țigănași se stabilește prin Regulamentul de organizare și funcționare aprobat prin hotărâre a acestuia. În funcție de necesități și de evoluțiile înregistrate în plan legislativ, regulamentul va putea fi modificat, completat și actualizat în condițiile legii.

Art.24. Dizolvarea consiliului local și suspendarea mandatului de consilier local pot avea loc în situațiile și cu respectarea cerințelor stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și prin alte acte normative care reglementează în materie.

Art.25. Locuitori satelor care nu au consilieri aleși în consiliul local vor fi reprezentați la ședințele acestuia de către un delegat sătesc al cărui statut este stabilit prin lege.

Art.26. Răspunderea privind pregătirea și calitatea oamenilor promovați pentru a fi aleși în funcțiile locale de demnitate publică, respectiv capacitatea acestora de a se achita de atribuțiile ce le revin în calitate de primar, viceprimar sau consilieri locali, revine în egală măsură persoanelor care acceptă candidatura, partidelor politice care îi promovează și alegătorilor care îi votează.

II.1.2. Primarul și Viceprimarul

Art.27. Funcția de autoritate publică executivă la nivelul comunei Țigănași este exercitată de către primar în condițiile legii.

Art.28. Înlocuitorul de drept al primarului, subordonat acestuia, este viceprimarul comunei, care este ales în condițiile stabilite de lege.

Art.29. Primarul și viceprimarul, la fel ca și consilierii locali, depun în fața consiliului local următorul jurământ:

„Jur să respect Constituția și legile țării și să fac, cu bună credință, tot ceea ce stă în puterile și priceperea mea pentru binele locuitorilor comunei ȚIGĂNAȘI. Așa să-mi ajute Dumnezeu !”

Art.30 (1) Primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică și exercită, la nivelul comunei Țigănași, următoarele atribuții:

a) Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

b) Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele normative prevăzute la alin. (2), primarul beneficiază de un aparat de specialitate, pe care îl conduce.

c) Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale, în condițiile legii. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

d) Primarul conduce serviciile publice locale.

Art.31 (1) Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție.

(2) Semnul distinctiv al primarului este o eșarfă în culorile drapelului național al României.

(3) Eșarfa va fi purtată, în mod obligatoriu, la solemnități, recepții, ceremonii publice și la celebrarea căsătoriilor.

(4) Modelul eșarfei se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 32 (1) Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

a) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;

b) atribuții referitoare la relația cu consiliul local;

c) atribuții referitoare la bugetul local;

d) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;

e) alte atribuții stabilite prin lege.

(2) În temeiul alin. (1) lit. a), primarul îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil, atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului. Primarul îndeplinește și alte atribuții stabilite prin lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), primarul:

a) prezintă consiliului local, în primul trimestru, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;

b) prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informații;

c) elaborează proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), primarul:

a) exercită funcția de ordonator principal de credite;

b) întocmește proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local;

c) inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;

d) verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.

(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), primarul:

a) coordonează realizarea serviciilor publice de interes local prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;

b) ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;

c) ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 36 alin. (6) lit. a) - d);

d) ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului efectuării serviciilor publice de interes local prevăzute la art. 36 alin. (6) lit. a) - d), precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;

e) numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local;

f) asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;

g) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative;

h) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

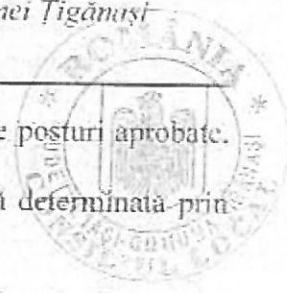
(6) Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

(7) Numirea conducătorilor instituțiilor și serviciilor publice de interes local se face pe baza concursului organizat potrivit procedurilor și criteriilor aprobate de consiliul local, la propunerea primarului, în condițiile legii. Numirea se face prin dispoziția primarului, având anexat contractul de management.

Art.33 (1) În exercitarea atribuțiilor de autoritate tutelară și de ofițer de stare civilă, a sarcinilor ce îi revin din actele normative privitoare la recensământ, la organizarea și desfășurarea alegerilor, la luarea măsurilor de protecție civilă, precum și a altor atribuții stabilite prin lege, primarul acționează și ca reprezentant al statului în comuna sau în orașul în care a fost ales.

(2) În această calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Art. 34 Atribuțiile de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară pot fi delegate și secretarului general al unității administrativ-teritoriale sau altor funcționari publici din aparatul de specialitate cu competențe în acest domeniu, potrivit legii.

Art. 35 (1) Primarul comunei poate angaja, în limita numărului maxim de posturi aprobate, un consilier personal.

(2) Primarul poate delega pe întreaga durată a mandatului sau pe o perioadă determinată prin dispoziție scrisă, viceprimarului, dintre atribuțiile legale care îi revin:

a) conduce și răspunde de asigurarea serviciilor de utilitate publică;

b) conduce direct sau are în subordine următoarele compartimente funcționale din cadrul Primăriei, răspunzând de activitatea acestora:

-compartimentul financiar contabil, impozite și taxe locale, gestionare patrimoniu, achiziții publice, gestionare fonduri europene ;

-compartimentul de implementare a proiectelor cu finanțare nerambursabilă;

-compartimentul poliție locală;

-compartimentul registratură, arhivă, relația cu publicul;

-compartimentul juridic resurse umane, starea civilă, registrul electoral;

-compartimentul registrul agricol, fond funciar, urbanism și disciplina în construcții,

cadastru;

-compartimentul autoritate tutelară și asistență socială și asistenți personali;

-compartimentul bibliotecă publică;

-compartimentul situații de urgență și pază;

-compartimentul gospodărire comunală și salubritate;

-compartimentul administrativ-gospodăresc și mediu;

-serviciul voluntar pentru situații de urgență;

-compartimentul transporturi;

-comisia locală de fond funciar Țigănași;

c) exercitarea atribuțiilor și răspunderilor ce revin autorităților publice locale, respectiv primarului, ce rezultă din actele care reglementează activitatea în următoarele domenii:

- inventarierea, utilizarea, gestionarea, asigurarea integrității bunurilor din domeniul public și privat al comunei;

- amenajarea teritoriului, organizarea cadastrului general, dezvoltare urbanistică etc;

- organizarea, funcționarea, gestionarea și finanțarea serviciilor publice;

- achizițiile publice de bunuri, servicii și lucrări;

- zootehnie, administrarea pășunilor și cultivarea terenurilor agricole;

- gospodărirea localității, protecția mediului, sănătatea populației și a creșterii animalelor;

- gospodărirea apelor;

- siguranța circulației pe drumurile publice, protecția civilă și situațiile de urgență;

- aplicarea prevederilor art. III din Legea nr.169/1997 completată și

modificată prin Legea nr. 247/2005; punerea în posesie și întocmirea documentațiilor pentru eliberarea titlurilor de proprietate persoanelor care au obținut aprobările legale în condițiile Legilor proprietății;

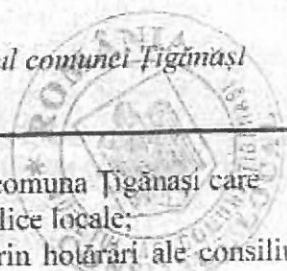
- acordarea subvențiilor și a despăgubirilor pentru calamități, accidente etc;

- executarea silită a creanțelor bugetare locale ;

- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare;

- organizarea transportului în comun;

- organizare pază;

- aplică sancțiunile legale persoanelor fizice și juridice din comuna Țigănași care încalcă normele stabilite prin legile țării sau actele autorităților publice locale;
- exercită orice alte atribuții și responsabilități stabilite prin hotărâri ale consiliului local sau dispoziții ale primarului.

(3) Pentru neîndeplinirea atribuțiilor și obligațiilor stabilite în sarcina sa potrivit aliniatului precedent, viceprimarul răspunde politic, administrativ, disciplinar, material sau penal, suportând și eventualele prejudicii aduse comunității din această cauză.

(4) Primarul comunei Țigănași, sprijinit de către secretarul general și consilieri juridici, în limitele competențelor lor asigură și garantează respectarea drepturilor cetățenilor din comună.

(5) Primarul comunei Țigănași exercită pe lângă competențele sale de autoritate executivă, atribuțiile de factor de echilibru și mediere între forțele politice, sociale, culturale, educaționale, economice și administrative, între acestea și cetățeni, între autorități și comunitate urmărind armonizarea relațiilor interinstituționale și interumane și garantând pacea socială la nivelul comunității.

(6) Organizațiile locale și județene ale partidelor politice au obligația de a pregăti și promova pentru funcțiile de administrație publică de la nivelul comunei Țigănași (primar, viceprimar, consilieri locali) persoane competente, de o moralitate neîndoieală, pregătite și apte din punct de vedere politic, juridic, psiho-sociologic etc., să slujească aspirațiile și idealurile tuturor oamenilor din comuna Țigănași, binele general al comunității locale.

(7) Mandatul primarului și al viceprimarului începe, durează, se exercită, se suspendă sau încetează în condițiile stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ sau alte acte normative incidente.

(8) Pe durata mandatului, viceprimarul își păstrează statutul de consilier local.

II.2 Aparatul de specialitate al primarului comunei Țigănași, instituțiile și serviciile publice de interes local

Art.36 Consiliul local și primarul sau viceprimarul (pentru atribuțiile delegate) își exercită atribuțiile și răspunderile legale prin intermediul aparatului de specialitate, al instituțiilor și serviciilor publice de interes local care sunt înființate, funcționează, sunt gestionate și finanțate și se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, ținându-se cont de particularitățile și condițiile specifice ale comunei Țigănași.

II.2.1. Aparatul de specialitate al primarului comunei Țigănași

Art.37 (1) Aparatul de specialitate al primarului cuprinde funcții publice de execuție sau de conducere și personal contractual, conform statului de funcții. Numărul de personal, statul de funcții și organigrama primăriei se aprobă prin hotărâri ale consiliului local, la propunerea primarului, cu luarea în considerație a necesarului de resurse umane și a fondurilor alocate, prin bugetul local, pentru acoperirea cheltuielilor de personal;

b) Dintre funcțiile publice, următoarea funcție publică este de conducere:

- secretar general,
- șefii de compartimente;

c) Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale a căror configurație se stabilește anual prin organigrama propusă de primar și aprobată de către consiliul local.

d) Numărul total de posturi din aparatul de specialitate al primarului poate fi mărit numai cu o motivație puternică și dacă prevederile bugetare pentru salarizarea personalului sunt acoperitoare.

e) Numirea, promovarea, evaluarea, salarizarea și acordarea celorlalte drepturi pecuniare, eliberarea din funcție a personalului din aparatul de specialitate al primarului se fac în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, respectiv Legea nr. 53/2003-Codul Muncii și celelalte acte normative aplicabile.

f) Modul de organizare și funcționare, obiectivele, sarcinile și responsabilitățile ce revin fiecărui compartiment funcțional din cadrul primăriei se stabilesc, potrivit legii, de către primar, cu avizul consiliului local;

g) Sarcinile ce revin fiecărui funcționar public sau angajat pe bază de contract de muncă se stabilesc prin fișele posturilor care se întocmesc de către fiecare șef de compartiment care are și competența de a evalua, stimula, propune sancțiuni etc. pentru activitatea desfășurată de aceștia. Personalul contractual și funcționarii publici exercită obligatoriu toate atribuțiile și sarcinile date prin lege, hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului.

h) Responsabilii de compartimente din cadrul primăriei, au obligația de a întocmi, prezenta și susține rapoartele de specialitate la proiectele de hotărâri ale consiliului local, răspunzând de exactitatea și de corectitudinea informațiilor furnizate, de respectarea normelor tehnice și juridice aplicabile cu privire la punctele de vedere exprimate și soluțiile propuse. Prezența acestora la ședințele de comisie sau de plen ale consiliului local în vederea susținerii rapoartelor este obligatorie. Invitațiile de participare făcându-se în scris de către secretarul comisiei, respectiv de către secretarul general al comunei. Pentru proiectele de hotărâri inițiate de către primar sau de către viceprimar solicitarea și depunerea rapoartelor, respectiv prezența responsabililor de compartimente la ședințele de comisie sau de plen în vederea susținerii punctelor de vedere și propunerilor făcute se asigură prin grija acestora.

(2) a) Primarul, viceprimarul, secretarul unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului formează primăria comunei Țigănași care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

b) Primăria comunei Țigănași își desfășoară activitatea pe baza regulamentului de ordine interioară aprobat de către consiliul local.

(3) Primarul, viceprimarul și secretarul general al unității administrativ-teritoriale împreună cu aparatul de specialitate al primarului formează o structură funcțională numită primăria comunei Țigănași care aplică actele locale de autoritate și soluționează problemele generale ale comunității cu respectarea legislației în vigoare.

Activitatea primăriei este organizată și se desfășoară pe baza regulamentului intern și a statutului comunei Țigănași care se aprobă prin hotărâri ale consiliului local.

II.2.2. Instituțiile publice de interes local

Art.38 a) Instituțiile de interes local se află în slujba comunității și au ca scop fundamental al activității lor slujirea nevoilor, aspirațiilor și valorilor individuale sau colective ale oamenilor, prin furnizarea serviciilor specifice.

b) Înființarea, organizarea, funcționarea, gestionarea patrimoniului și finanțarea instituțiilor publice de interes local se realizează cu respectarea legislației în vigoare.

c) Raporturile dintre autoritățile publice locale (primar sau consiliu local) și instituțiile publice de interes local, dintre acestea și cetățeni, precum și relațiile dintre ele, au la bază principiile respectului și încrederii reciproce, ale responsabilității și legalității, ale solidarității.

cooperării și acțiunii convergente pentru întărirea unității și înfăptuirea binelui comunității locale și al tuturor membrilor săi.

d) Comunitatea și autoritățile publice locale sprijină și se implică direct în asigurarea unor condiții optime de funcționare a instituțiilor publice de interes local și colaborează cu autoritățile și instituțiile de specialitate de la nivel județean sau central pentru soluționarea problemelor specifice, în limitele competențelor legale și ale resurselor asigurate.

e) Șefii instituțiilor publice de interes local prezintă în fața comunității locale și a autorităților ei reprezentative informări sau rapoarte cu privire la activitatea desfășurată, rezultatele obținute și problemele întâmpinate pe linia realizării obiectivelor specifice.

Aceștia răspund în condițiile legii de modul în care folosesc fondurile și gestionează patrimoniul care face parte din domeniul public sau privat al comunei Țigănași, și a celorlalte bunuri pe care le au în administrare.

II.2.3. Serviciile publice locale

Art.39 a) Serviciile publice locale reprezintă acele activități și prestații pe care autoritățile publice locale sau instituțiile publice de interes local le desfășoară sau le oferă cetățenilor în scopul satisfacerii nevoilor lor.

b) Pentru prestarea serviciilor care nu intră în sfera de competență a instituțiilor publice specializate a consiliului local din comuna Țigănași are obligația de a stabili prestarea acestora în sarcina compartimentelor specializate ale primăriei sau de a înființa servicii publice de sine stătătoare.

c) Înființarea, organizarea, funcționarea, gestionarea și finanțarea serviciilor de utilitate publică locală se reglementează prin hotărâri ale consiliului local, cu respectarea legislației în vigoare.

d) Pentru prestarea serviciilor publice cu excepția celor care, potrivit legislației în vigoare, sunt asigurate gratuit, consiliul local al comunei Țigănași va stabili taxe speciale prin care să se asigure acoperirea cheltuielilor făcute în acest scop. Taxele speciale instituite se vor percepe numai de la beneficiarii serviciilor. Consiliul local poate hotărâ, pentru a menține taxele la un nivel acceptabil, ca o parte din cheltuielile realizate pentru funcționarea unor servicii să fie acoperite prin subvenții de la bugetul local.

e) Baza tehnico-materială necesară pentru realizarea serviciilor publice și a celor de utilitate publică este asigurată, inventariată, gestionată și utilizată în mod corespunzător prin grija viceprimarului, care răspunde de integritatea bunurilor din domeniul public și privat al comunei Țigănași, în condițiile legii.

f) Agenții economici, instituțiile și cetățenii din comuna Țigănași sunt consultați de către autoritățile publice locale în legătură cu actele de autoritate ce urmează a fi adoptate pe linia înființării, gestionării, funcționării și finanțării instituțiilor și serviciilor publice de interes local pe care au obligația de a le respecta și aplica în funcție de nevoile și condițiile specifice.

II.3. Legile comunității, exercitarea autorității și înfăptuirea dreptății

Art.40 a) La nivelul comunei Țigănași, întreaga activitate a autorităților și instituțiilor, a organizațiilor și a agenților economici, a societății civile și a cetățenilor este organizată și se desfășoară cu respectarea Constituției României, a legilor țării, și a actelor de autoritate emise de către consiliul local sau de către primar.

b) În raport de competențele, atribuțiile și răspunderile pe care le au, consiliul local ca autoritate deliberativă și primarul ca autoritate executivă, emit acte de autoritate care reglementează viața și activitatea comunității, a subsistemelor care o compun și a cetățenilor, care au putere de lege locală, a căror respectare este obligatorie pentru persoanele juridice și fizice din comuna Țigănași.

c) Actele prin care se exercită autoritatea la nivelul comunei Țigănași sunt:

- hotărârile consiliului local
- dispozițiile primarului.

d) Proiectele de hotărâri ale consiliului local pot fi inițiate de către primar, viceprimar, consilieri locali sau de către cel puțin 5 % dintre cetățenii cu drept de vot ai comunei Țigănași, iar pentru adoptarea lor este necesară respectarea procedurilor și a celorlalte condiții prevăzute de legislația în vigoare și de regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Local.

e) În comuna Țigănași aplicarea legilor țării, adoptarea și executarea legilor locale trebuie să aibă ca finalitate dezvoltarea generală, garantarea libertății cetățenilor, înlăptuirea dreptății și asigurarea ordinii și unității juridice a comunității.

f) După adoptare, hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului se transmit Instituției Prefectului Județului Iași, primarului și persoanelor vizate sau implicate în executarea lor și se aduc la cunoștința cetățenilor comunei, prin grija secretarului general.

g) Verificarea legalității, sistematizarea, caracterul necontradictoriu și evidența actelor de autoritate locală sunt realizate și asigurate de către secretarul general al comunei și de către consilierii juridici aflați în subordinea sa care au și obligația de a-i sprijini pe inițiatori în elaborarea și realizarea proiectelor supuse spre aprobarea consiliului local sau a primarului.

h) Pentru asigurarea cadrului legal local necesar soluționării problemelor specifice, șefii de instituții și servicii precum și cei ai compartimentelor funcționale din aparatul de specialitate al primarului au obligația de a propune în scris inițierea unor proiecte de hotărâri ale consiliului local sau dispoziții ale primarului, corespunzătoare.

i) Întocmirea, aprobarea și eliberarea avizelor, acordurilor, autorizațiilor, certificatelor, adevărințelor și a altor acte care sunt de competența autorităților publice locale se realizează cu respectarea termenelor, cerințelor și procedurilor prevăzute de legislația în vigoare și de către regulamentele aprobate de către consiliul local.

j) Exercițarea autorității la nivelul comunității locale se realizează cu mijloacele, pe căile și în limitele stabilite prin Constituție și legile țării, respectiv prin hotărârile consiliului local și Statutul Comunei Țigănași.

k) Înlăptuirea dreptății atât sub forma sa distributivă, cât și procedurală sau reparatorie se realizează pe ficcare treaptă a sistemului ierarhiei exercitării autorității administrative la nivelul local și are la bază legile țării și ale comunității. Garant al înlăptuirii dreptății la nivelul colectivității locale este primarul, în fața căruia toți cetățenii comunei sunt egali.

l) Pentru problemele care depășesc competențele autorității administrative sau pentru corectarea unor erori săvârșite de acestea, toți cetățenii comunei au acces liber la justiție în condițiile stabilite de lege. Primarul, consiliul local și toate structurile din subordinea acestora au obligația de a pune la dispoziția instanțelor de judecată sau a celorlalte structuri din cadrul puterii judecătorești, toate informațiile și documentele de care dispun pentru a asigura soluționarea corectă a litigiilor și altor cauze aflate pe rolul lor. De asemenea, în situații temeinic motivate autoritățile locale vor sesiza ele însele organele judecătorești pentru soluționarea unor situații care justifică un interes general.

Aplicarea și respectarea hotărârilor judecătorești rămase definitive sunt obligatorii atât pentru autoritățile locale cât și pentru toate persoanele juridice sau fizice din comuna Țigănași.

Asigurarea liniștii și ordinii publice în cadrul comunității locale reprezintă atribuții principale ale primarului și consiliului local, fiind asigurate prin intermediul postului local de politic sau al

poliției locale care prezintă consiliului local informări și rapoarte cu privire la problemele generale și măsurile ce se impun pentru îmbunătățirea situației în acest domeniu.

m) Pentru luarea unor decizii de interes general populația cu drept de vot a comunei poate fi consultată prin referendum. Inițierea, organizarea, finanțarea și valorificarea rezultatelor referendumului local se realizează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

n) Cel puțin o dată pe an primarul are obligația de a organiza adunări cetățenești, pe sate, în cadrul cărora prezintă informări cu privire la măsurile întreprinse pentru soluționarea problemelor comunităților respective și stabilește cu acestea obiectivele prioritare și căile de acțiune pentru etapa următoare.

o) Primarul, viceprimarul, secretarul general și consilierii locali sunt obligați să prezinte, cel puțin o dată pe an, rapoarte cu privire la activitatea desfășurată în slujba comunității.

Raportul din ultimul an de mandat al primarului vizează activitatea desfășurată în întreaga perioadă de exercitare a funcției și se publică, împreună cu anexele cu cel puțin trei luni înaintea încheierii mandatului. Fondurile necesare publicării raportului se asigură de la bugetul local.

p) Emiterea actelor locale de autoritate se face cu respectarea prevederilor legale privind transparența decizională. Secretarul general al comunei și funcționarul desemnat pentru relația cu publicul, au obligația de a aduce la cunoștință publică toate hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului care pot fi contestate în termenele și în condițiile stabilite de lege.

Statutul comunei, Regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local, Regulamentul intern al primăriei comunei Țigănași precum și alte acte de autoritate cu caracter normativ de interes general se publică în volum sub titlul "*Reforma administrației publice locale, legile comunității*", fondurile necesare fiind asigurate de la bugetul local.

r) Sancțiunile aplicate pentru nerespectarea legilor țării sau a normelor stabilite prin actele de autoritate locală se aplică persoanelor juridice și fizice din comuna Țigănași, de către persoanele sau factorii stabiliți prin lege sau de împuterniciții acestora numai după o analiză și o fundamentare corespunzătoare a unei astfel de decizii. Sancțiunile aplicate pot fi contestate în condițiile legii.

s) Legile comunității, exercitarea autorității și înfăptuirea dreptății la nivelul comunei Țigănași se vor armoniza permanent cu evoluțiile care au loc permanent la nivelul sistemului legislativ național în procesul integrării europene a României, exercitarea autorității și înfăptuirea dreptății fiind adoptate permanent nevoilor și aspirațiilor colectivității locale.

II.4. ECONOMIA LOCALĂ, PATRIMONIUL, FINANȚELE ȘI LUCRĂRILE PUBLICE

II.4.1 Economia locală

Art.41. 1) Autoritățile publice locale și fiecare generație de locuitori ai comunei au datoria de a apăra, spori și diversifica averea comunei, de a o utiliza rațional și eficient pentru a asigura traiul bun și un viitor sigur pentru toți membrii comunității.

2) Economia comunei Țigănași se bazează pe principiile economiei de piață, libera inițiativă și concurența, și are ca scop fundamental dezvoltarea generală a localității și creșterea calității vieții oamenilor.

3) În comuna Țigănași munca liberă reprezintă calea fundamentală de sporire a averii fiecărei familii și a comunității în ansamblul ei. Ea reprezintă valoare perenă a colectivității locale.

4) Autoritățile administrației publice locale încurajează și susțin, prin măsuri ce țin de competența lor, dezvoltarea și modernizarea agriculturii, a zootehniei, a producției industriale, a serviciilor și comerțului, a tuturor activităților economice care aduc beneficii familiilor, agenților economici și comunității. Ele asigură egalitate de șanse, tratament nediscriminatoriu pentru toți

întreprinzătorii care îndeplinesc condițiile legale și normele U.E. de a investi și a desfășura activități economice în comuna Țigănași.

II.4.2.2 Proprietatea

Art.42 1) În comuna Țigănași se respectă principiul pluralismului formelor de proprietate în sensul coexistenței proprietății publice (a statului, a județului și a comunei) cu proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice.

2) Proprietatea comunei Țigănași este formată din proprietatea publică și proprietatea privată.

3) Proprietatea publică a comunei Țigănași este formată din :

- drumurile comunale, vicinale și străzile ;
- piețele publice, comerciale, târgurile, oboarele și parcurile publice, precum și zonele de agrement ;
- lacurile și plajele care nu sunt declarate de interes public național sau județean ;
- rețele de alimentare cu apă, canalizare, termoficare, stațiile de tratare și epurare a apelor uzate cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente ;
- terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local și altele asemenea ;
- locuințele sociale ;
- statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național ;
- bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcămint, dacă nu au fost declarate de interes public național ;
- terenurile cu destinație forestieră, dacă, nu fac parte din domeniul privat al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat ;
- cimitirile comunale ;
- alte bunuri de utilitate publică, aflate în proprietatea comunei Țigănași.

4) Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al Comunei Țigănași se întocmește și se actualizează de către comisia specială, constituită în conformitate cu prevederile HG 431/2023 și cu normele metodologice de aplicare a acestora și se însușește prin hotărâre a consiliului local. Aceeași comisie întocmește/actualizează și listele cuprinzând bunurile imobile aflate în proprietatea privată a comunei, respectiv situația terenurilor care fac parte din pășunea comună, pe care le supune aprobării autorității locale deliberative. Orice modificare cu privire la înregistrarea și regimul juridic sau tehnic al bunurilor cuprinse în cele trei documente, care atestă dreptul de proprietate respectiv categoria de folosință a acestora, se aprobă, cu justificările corespunzătoare, prin hotărâre a consiliului local, în condițiile legii;

5) Bunurile care alcătuiesc domeniul public al comunei Țigănași sunt imprescriptibile, inescizabile și inalienabile.

6) Proprietatea privată a comunei Țigănași este formată din acele bunuri care au fost dobândite de aceasta pe căile prevăzute de lege și care nu sunt cuprinse în lista bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unităților administrativ-teritoriale.

Trecerea bunurilor comunei Țigănași din domeniul public în domeniul privat al acesteia sau invers poate fi aprobată, în condițiile legii, numai de către consiliul local.

Hotărârile pe care consiliul local le ia cu privire la administrarea sau operațiunile privind bunurile care alcătuiesc domeniul public sau privat al comunei se adoptă cu votul a două treimi din numărul consilierilor în funcție.

7) Răspunderea privind inventarierea, gestionarea, utilizarea eficientă, paza și asigurarea integrității bunurilor care alcătuiesc domeniul public sau privat al comunei revine primarului care are în subordine compartimentul pentru administrarea patrimoniului.

8) Reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor se realizează cu respectarea condițiilor și procedurilor stabilite prin legislația în vigoare. Comisia locală de stabilire a dreptului de proprietate asupra terenurilor își exercită competențele în limitele stabilite de lege, documentațiile supuse aprobării acestora fiind întocmite de către Compartimentul de cadastru și agricultură, care gestionează terenul aflat la dispoziția comisiei, și avizate pentru legalitate de către secretarul general.

Anual, odată cu raportul privind situația și modul de administrare a patrimoniului, primarul, în calitate de președinte al Comisiei locale de fond funciar prezintă consiliului local bilanțul fondului funciar al comunei, cu justificarea modificărilor față de situația prezentată anterior.

9) Fiecare persoană fizică sau juridică este obligată să-și declare și să probeze proprietățile pe care le deține pe raza comunei Țigănași pentru a fi înregistrate în evidențele fiscale și agricole ale primăriei. Orice modificare survenită cu privire la regimul juridic al proprietăților va fi, de asemenea, adusă la cunoștință și probată cu acte, compartimentelor de specialitate ale administrației publice locale pentru a fi operate corespunzător. Proprietățile deținute în alte unități administrativ teritoriale se declară la primăriile respective, asupra acestora fiind informată și primăria locală.

10) În comuna Țigănași proprietatea privată dobândită licit este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Caracterul licit al dobândirii dreptului de proprietate asupra terenurilor și altor imobile în condițiile aplicării eronate a legilor proprietății poate fi constatat numai de către instanța de judecată sau, după caz, de către autoritatea care a emis actul de proprietate în cauză.

Acțiunea în instanță, respectiv sesizarea autorităților emitente cu privire la situațiile prevăzute la alineatul precedent poate fi făcută de orice persoană care justifică un interes sau de către primar, respectiv de către viceprimar, în condițiile legii.

11) În comuna Țigănași sunt interzise ocuparea în întregime sau în parte a terenurilor de orice fel, mutarea sau distrugerea semnelor de hotar fără aprobările legale corespunzătoare. Persoanele care încalcă această normă suportă sancțiunile legale corespunzătoare.

Autoritățile publice locale, prin grija viceprimarului, organizează paza bunurilor cetățenilor și ale comunității în condițiile stabilite prin legislația în vigoare.

12) Pe raza comunei Țigănași dobândirea dreptului de proprietate și înstrăinarea bunurilor se realizează pe căile și în condițiile stabilite de lege.

Art.43 Concesionarea, darea în administrare și delegarea gestiunii unor bunuri sau servicii publice se face numai prin licitație publică, pe baza unor studii de oportunitate care justifică un interes major al comunității locale, în condițiile legii. Schimbul sau vânzarea unor terenuri și a oricăror altor bunuri din domeniul privat al comunei pot fi aprobate de către consiliul local cu votul a cel puțin două treimi din numărul consilierilor în funcție numai pe baza studiilor de oportunitate prevăzute la alineatul precedent și numai în cazul în care vânzarea este necesară pentru asigurarea finanțării unor obiective de investiții prin care să rezolve probleme fundamentale ale comunității, dacă nu există alte posibilități de asigurare a fondurilor.

Se interzice supunerea spre aprobare a consiliului local a proiectelor de hotărâre care vizează probleme de patrimoniu fără asigurarea transparenței decizionale.

4.3. Finantele publice locale

Art.44 1) Formarea, administrarea, utilizarea și controlul resurselor financiare ale comunei Țigănași și ale instituțiilor sau serviciilor publice locale se realizează cu respectarea principiului autonomiei locale, administrative și financiare, reglementarea acestora făcându-se prin hotărâri ale consiliului local, în condițiile Legii finanțelor publice locale și a celorlalte norme legale în vigoare.

2) Bugetul local anual și bugetele speciale sunt aprobate prin hotărâri ale consiliului local, proiectele acestora fiind promovate de către primar, pe baza datelor furnizate de către compartimentul financiar- contabil, respectiv a solicitărilor primite din partea compartimentelor de specialitate, a instituțiilor și serviciilor de interes public local în condițiile legii.

3) Sursele din care se constituie veniturile bugetului local sunt cele stabilite prin legea finanțelor publice locale.

4) Impozitele și taxele locale în comuna Țigănași se stabilesc prin hotărâri ale consiliului local, în limitele și în condițiile stabilite de lege, ținându-se cont de posibilitățile reale ale contribuabililor de a le achita și de nevoile comunității.

Calculul, urmărirea, încasarea sau executarea silită a creanțelor bugetare locale se realizează de către compartimentul financiar- contabil din cadrul aparatului de specialitate al primarului, în condițiile legii.

5) Organizarea și desfășurarea activității financiar-contabile la nivelul comunei Țigănași se realizează cu respectarea principiilor, regulilor, procedurilor și responsabilităților stabilite prin Legea finanțelor publice locale, legilor anuale ale bugetelor de stat, legea contabilității și a celorlalte reglementări legale în materie.

6) Ordonatorul principal de credite își exercită atribuțiile și responsabilitățile ce-i revin pe linia finanțelor publice locale prin intermediul compartimentului financiar contabil și al celorlalte structuri sau funcții publice din cadrul administrației publice locale care, potrivit hotărârilor consiliului local, dispozițiilor primarului, fișelor posturilor și regulamentelor de organizare internă au atribuții în domeniu.

7) Ordonatorul principal de credite întocmește și prezintă spre aprobare consiliului local, până la data de 31 mai a anului următor, conturile anuale de execuție a bugetului local și bugetelor speciale însoțite de rapoarte de performanță în care se cuprind obiectivele preconizate și pe cele obținute, precum și situația angajamentelor legale.

-Execuțiile bugetare anuale și trimestriale care sunt prezentate spre aprobare consiliului local vor cuprinde, ca anexe, situația contractelor de achiziții publice încheiate/în derulare /finalizate în perioada de referință, care vor cuprinde cel puțin următoarele informații: titulari, nr. hotărârii consiliului local de aprobare a documentației, suma prevăzută în buget, valoare contract, termen de finalizare, stadiul lucrărilor etc.

- funcționarii/funcționarul din cadrul compartimentul financiar- contabil au obligația de a realiza și actualiza în permanență colecția tuturor contractelor care angajează fondurile publice și patrimoniul comunei, de a asigura accesul la acestea și de a le pune la dispoziția consilierilor locali, a funcționarilor publici și a tuturor celor interesați, în condițiile legii;

8) Toate operațiunile care angajează finanțele publice și patrimoniul comunei Țigănași sunt supuse controlului financiar preventiv, auditului public intern și controlului financiar, în condițiile legii.

9) Contractarea de împrumuturi se poate realiza, în condițiile legii, numai pentru obiective de investiții indispensabile pentru viața comunității, în absența altor posibilități de finanțare, cu o fundamentare corespunzătoare, care va conține obligatoriu un studiu de impact. Hotărârile consiliului local având acest scop vor fi adoptate numai cu consultarea locuitorilor comunei în cadrul adunărilor cetățenești pe sate organizate de către primar, în condițiile legii. Se interzice contractarea unui nou împrumut înainte de rambursarea unuiu deja contractat; folosirea liniilor de creditare deschise pentru un anumit obiectiv de investiții în alte scopuri este, de asemenea interzisă.

4.4. Achizițiile și lucrările publice

Art.45 1) Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în comuna Țigănași se realizează cu respectarea normelor, procedurilor și competențelor stabilite prin actele autorităților publice locale și legile țării.

2) Planul anual de achiziții publice, lista de investiții și documentațiile tehnico-economice corespunzătoare se întocmesc prin grija compartimentelor de specialitate din cadrul primăriei locale și se supun aprobării consiliului și primarului în condițiile legii.

3) Atribuirea contractelor de achiziții produse, servicii și lucrări în comuna Țigănași se face cu respectarea cerințelor și procedurilor legale, pe baza documentațiilor întocmite de către compartimentele de specialitate din cadrul primăriei, care au obligația de a urmări execuția contractelor, de a face recepția bunurilor, serviciilor sau lucrărilor contractate și de a le gestiona și utiliza în scopul pentru care au fost achiziționate.

4) Obiectivele de investiții cuprinse în strategia și programele de dezvoltare a comunei Țigănași se evidențiază în mod corespunzător în documentații care reflectă perspectiva dezvoltării și modernizării urbanistice a localității, aprobate de către consiliul local.

5) Execuția lucrărilor de construcții se poate realiza numai după obținerea autorizației emise de către factorii în drept și cu respectarea cerințelor impuse.

6) Pentru finanțarea obiectivelor de investiții cuprinse în programele de dezvoltare a comunei Țigănași, primarul, viceprimarul, consilierii locali și funcționarii publici cu atribuții în domeniu au obligația de a promova proiectele și documentațiile pe baza cărora se pot obține fonduri guvernamentale și europene cu respectarea normelor aplicabile.

7) În vederea finanțării și realizării unor acțiuni, servicii sau lucrări de interes public local, consiliul local poate aproba cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau straine.

8) Lucrările de construcții și reparații de interes public, finanțate de la bugetul local al comunei Țigănași se execută numai pe baza unor documentații tehnico-economice aprobate de către consiliul local, contractele de execuție fiind atribuite numai cu respectarea legislației privind achizițiile publice.

9) Obiectivele de investiții realizate cu fonduri de la bugetul local se includ, prin hotărâri ale consiliului local, în patrimoniul public sau privat al comunei Țigănași, după caz, evidența contabilă, administrarea, gestionarea și utilizarea lor realizându-se de către compartimentele de administrare a patrimoniului și financiar-contabil din primărie, în condițiile stabilite prin hotărâri ale consiliului local și legile țării.

10) Documentațiile de atribuire a contractelor de achiziții, lucrări, construcții sau de reparații, respectiv de materiale în vederea realizării unor astfel de lucrări, servicii de proiectare, de consultanță, juridice, de contabilitate sau de pază, se supun aprobării consiliului local sau după caz, consiliilor de administrație de la instituțiile ai căror directori au statut de ordonatori de credite. Se interzice încheierea de acte adiționale la aceste contracte cu încălcarea procedurilor și a limitelor stabilite de lege.

**Capitolul al III-lea- EDUCAȚIA, VIAȚA SPIRITUALĂ ȘI CULTURA
COMUNITĂȚII**

Art.46 1) Educația libertății, emanciparea prin cultură și înălțarea spirituală a oamenilor din comuna Țigănași reprezintă preocupări de bază și priorități ale activității autorităților, instituțiilor, familiei și ale întregii comunități.

2) Comunitatea și autoritățile publice locale sunt obligate să asigure condiții optime pentru educația unitară, în condiții de libertate, a tuturor fiilor ei în sensul formării, dezvoltării și afirmării libere a personalității fiecăruia și al pregătirii lor pentru a face față, atât individual, cât și pentru nevoilor vieții într-o societate și o lume aflate în permanență schimbare.

3) Punerea bazelor și aplicarea unei pedagogii a comunității, integrată unei pedagogii naționale și europene moderne reprezintă o preocupare de bază a autorităților și o datorie a intelectualității locale.

4) Educația libertății la nivelul comunei Țigănași se integrează sistemului educațional național urmărind în principal :

- a) dezvoltarea armonioasă, din punct de vedere fizic și sufleteșc, a copiilor, tinerilor și a tuturor membrilor comunității ;
- b) lărgirea orizontului de cunoaștere a acestora prin însușirea bazelor științelor și prin contactul cu valorile fundamentale ale culturii locale, naționale, europene sau universale.
- c) cultivarea abilităților practice, a aptitudinilor, talentelor și a celorlalte disponibilități creative, valorificarea acestora din perspectiva afirmării personale și a sporirii patrimoniului cultural (material și spiritual) al comunității ;
- d) formarea și afirmarea spiritului întreprinzător, bazat pe libera inițiativă și concurență ;
- e) promovarea valorilor, principiilor și virtuților morale autentice, inclusiv a celor religioase și cultivarea pe această bază a sentimentelor, a convingerilor și a unei motivații superioare pentru o viață morală pusă în slujba binelui și a respingerii răului.
- f) afirmarea voinței și întărirea caracterelor, dezvoltarea puterilor sufletești necesare în lupta cu valurile vieții, pentru împlinirea aspirațiilor individuale și a idealurilor comunității ;
- g) asigurarea unei minime culturi politice, juridice și civice care să dea membrilor comunității, ai societății în general, posibilitatea unei integrări corecte în viața și activitatea acestora.
- h) înțelegerea corectă, de către membrii comunității, a raporturilor dintre nevoi și resurse, dintre necesități și posibilități, dintre ideal și real, dintre putere, libertate și fericire, dintre individ și comunitate ;

5) Școlile, bisericile, grădinițele, biblioteca, agenții economici, cabinetele medicale împreună cu celelalte instituții și cu familiile participă în mod liber, de pe pozițiile proprii fiecăruia, cu metodele și mijloacele specifice, la formarea și dezvoltarea personalității fiecărui locuitor al comunei, colaborând pentru cultivarea și promovarea valorilor spirituale autentice și pentru realizarea și menținerea unității sufletești a comunității.

6) Preoții și profesorii, învățătorii și educatoarele, medicii și inginerii, economiștii și juriștii, demnitarii și funcționarii publici, patronii și administratorii societăților comerciale, părinții și toți cei care au dobândit o pregătire sau experiență de viață bogată au pe lângă statutul lor profesional oficial și pe acela de sfătuitori/povățuitori ai oamenilor și ai comunității locale. Pentru gândurile și faptele lor de excepție puse în slujba idealurilor comune, ei pot fi motivați, stimulați evidențiați în condițiile prezentului statut și ale legislației în vigoare.

7) Raporturile dintre primar și Consiliul Local pe de o parte și instituțiile din sfera învățământului, culturii și cultelor, care își desfășoară activitatea pe raza comunei Țigănași, se bazează pe principii

legalității, autonomiei sau independenței decizionale, ale solidarității și responsabilității, al echilibrului și cooperării dintre puterea politică sau administrativă și puterea culturii, a educației și a credinței în scopul asigurării armoniei sociale, al dezvoltării și afirmării comunității.

Capitolul al IV-lea :MUNCA, SĂNĂTATEA, PROTECȚIA POPULAȚIEI ȘI SOLIDARITATEA UMANĂ

Art.47 1) În comuna Țigănași munca liberă, desfășurată în condiții de competență și eficiență reprezintă o valoare fundamentală și, totodată, principala cale de afirmare și promovare socială.

- 2) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit, iar alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă pentru toți locuitorii comunei.
- 3) Drepturile și obligațiile persoanelor angajate, respectiv ale celor care ocupă funcții publice sunt stabilite prin contractele individuale sau colective de muncă, prin Codul Muncii, respectiv prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și actele normative adoptate în aplicarea acestora.
- 4) Munca forțată este interzisă pe întreg teritoriul comunei Țigănași.
- 5) Pentru apărarea intereselor profesionale, economice și sociale, salariații au dreptul la grevă, care se manifestă în limitele stabilite de lege și cu garanțiile necesare asigurării serviciilor esențiale pentru societate.
- 6) Agenții economici, instituțiile, autoritățile publice locale și toți angajatorii care folosesc forța de muncă plătită au obligația de a respecta normele de igienă și securitate a muncii, în condițiile legii.
- 7) Prevenirea îmbolnăvirilor, asigurarea serviciilor medicale și ameliorarea stării de sănătate a populației comunei Țigănași reprezintă un obiectiv fundamental, o prioritate și o obligație atât pentru fiecare individ sau familie, cât și pentru comunitatea locală și autoritățile publice reprezentative.
- 8) Sistemul acțiunilor și măsurilor obligatorii al căror scop este sănătatea oamenilor din comuna Țigănași cuprinde :
 - a) prevenirea poluării mediului natural și ameliorarea permanentă a mediului economic, social, educațional și cultural în care muncesc și trăiesc locuitorii comunei.
 - b) asigurarea asistenței medicale de specialitate prin încurajarea și sprijinirea înființării și funcționării cabinetelor medicale de familie, a cabinetelor medicale specializate, a farmaciilor în toate satele comunei.
 - c) desfășurarea, în colaborare cu instituțiile de profil, a unor acțiuni de informare și educație sanitară, cu caracter general sau special pentru anumite categorii ale populației(copii, tineri, femei, bătrâni, etc).
 - d) asigurarea condițiilor prevăzute de normele legale privind medicina muncii.
 - e) ameliorarea și menținerea la un nivel adecvat a stării de igienă atât din spațiile publice, cât și în spațiul privat.
 - f) combaterea sărăciei, a fumatului, a consumului de alcool sau de droguri, a violenței, etc.
 - g) asigurarea apei potabile, îmbunătățirea alimentației, respectarea normelor sanitar-veterinare privind sacrificarea animalelor și comercializarea produselor.
 - h) combaterea epizootiilor, salubritatea localității.
- 9) Sistemul de protecție a populației comunei Țigănași cuprinde:
 - a) securitatea alimentară;
 - a) apărarea împotriva dezastrelor;

- b) protecția mediului;
 - c) protecția civilă;
 - d) protecția muncii;
 - e) protecția socială;
 - f) protecția copiilor și a tinerilor;
 - g) alte forme de protecție prevăzute de lege.
- 10) Primarul și consiliul local, conducerile agenților economici și organizațiilor din comună au obligația de a organiza activitatea și de a aloca resursele necesare pentru protecția populației, în condițiile legii.
- 11) Comitetul Local pentru Situații de Urgență, compartimentele funcționale și serviciile publice locale, celelalte structuri cu atribuții pe linia protecției populației comunei sunt obligate să se achite de atribuțiile pe care le au în domeniul de activitate pe care îl coordonează astfel încât să fie preîntâmpinate, diminuate sau anulate efectele negative ale unor situații excepționale.
- 12) În cazul unor calamități sau al altor pericole, respectiv pentru situațiile în care legea stabilește răspunderi civile normale, toți locuitorii apți de efort din comună au obligația de a participa la protejarea populației și a bunurilor, la eliminarea efectelor negative și la reconstrucția bazei materiale a comunității.
- 13) Primarul și consiliul local, împreună cu forțele politice, sociale, culturale și educaționale au obligația de a asigura și menține echilibrul și armonia socială prin asigurarea egalității de șanse și promovarea solidarității umane între toți membrii comunității.
- 14) Membrii comunității locale, indiferent de satul în care trăiesc și muncesc, indiferent de categoria socială sau profesională căreia îi aparțin, indiferent de opțiuni și convingeri, indiferent de relația în care se află cu autoritățile, au datoria de a acționa solidar față de persoanele sau categoriile de populație aflate în situații speciale și de a-și uni resursele și eforturile pentru apărarea și promovarea intereselor comunității, pentru înfăptuirea binelui comun și a fericirii fiecăruia dintre ei.

Capitolul al V-lea: **DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE ALE CETĂȚENILOR COMUNEI ȚIGĂNAȘI**

V.1. Dispoziții generale

Art.48 a) Cetățenii comunei Țigănași beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituția României și prin alte legi, având obligațiile și drepturile prevăzute de acestea.

b) Cetățenii comunei Țigănași sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări.

c) Dispozițiile prezentului statut privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu prevederile Constituției României și ale legilor țării, cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate în care România este parte.

d) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

e) Limitele exercitării drepturilor și libertăților individuale se stabilesc prin legi, astfel încât să nu permită încălcarea drepturilor și libertăților altora, a ordinii publice sau a bunelor moravuri.

V.2. Drepturile și libertățile fundamentale

Art.49 1) Cetățenilor comunei Țigănași le sunt garantate, în condițiile legii, următoarele drepturi și libertăți fundamentale :

a) dreptul la viață și la integritate fizică și psihică ;

- b) libertatea individuală ;
- c) dreptul la apărare ;
- d) libera circulație ;
- e) dreptul de a le fi respectată și ocrotită, de către autoritățile publice viața intimă, familială și privată;
- f) inviolabilitatea domiciliului ;
- g) secretul corespondenței ;
- h) libertatea conștiinței ;
- i) libertatea de exprimare ;
- k) dreptul la învățătură ;
- l) accesul la cultură ;
- m) dreptul la ocrotirea sănătății ;
- n) dreptul la mediu sănătos ;
- o) dreptul la vot ;
- p) dreptul de a fi ales ;
- r) libertatea întrunirilor ;
- s) dreptul de asociere ;
- s) dreptul la muncă și la protecție socială a muncii;
- t) interzicerea muncii forțate ;
- t) dreptul la grevă ;
- u) dreptul la proprietate privată;
- v) libertatea economică ;
- x) dreptul la moștenire ;
- y) asigurarea unui nivel de trai decent ;
- z) ocrotirea familiei ;
- a.1 protecția familiei și a tinerilor ;
- a.2 dreptul la petiționare ;
- a.3 dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică de a solicita anularea actului și repararea pagubei ;

2. Autoritățile publice locale au obligația de a asigura, în mod direct, sau în colaborare cu instituțiile și autoritățile statului, exercitarea drepturilor și libertăților prevăzute în prezentul statut, în condițiile legii.

3. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți se poate impune numai prin lege și numai pentru situații de natura celor prevăzute de art.53 din Constituția României.

Art.50 Tuturor cetățenilor comunei li se asigură egalitatea de șanse și în fața legii și a autorității. În comuna Țigănași sunt interzise discriminarea, exploatarea și încălcarea sub orice formă a demnității umane.

V.3. Îndatoririle fundamentale

Art.51. Cetățenii comunei Țigănași au următoarele îndatoriri fundamentale :

- a) să se achite de îndatoririle fundamentale pe care le au față de țară și față de statul român în conformitate cu prevederile Constituției României ;
- b) să manifeste loialitate față de comuna Țigănași și să păstreze, să sporească și să promoveze valorile care delinesc identitatea acesteia și să-i asigure unitatea și integritatea.
- c) să-și îndeplinească obligațiile asumate prin jurământ, în cazul exercitării unor funcții publice locale, cu bună credință ;

d) să desfășoare o activitate utilă pentru sine, pentru familie, pentru comunitate și pentru societate în general;

e) să contribuie la cheltuielile publice prin plata taxelor și impozitelor locale ;

f) să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți membri ai comunității ;

g) să slujească binele general al comunității și să nu aducă prejudicii materiale sau de imagine comunei Țigănași.

Capitolul al VI-lea: **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Art.52. Prin grija primarului se vor organiza festivități în cadrul cărora persoanele născute în comună vor primi, la împlinirea vârstei de 18 ani, titlul și certificatul de fiu/fiică al/a comunei.

Art.53. Titlul de cetățean de onoare al comunei se acordă după următoarele criterii :

a) contribuția majoră la realizarea unor obiective de maximă importanță pentru viața comunității locale: construcții sau modernizări ale unor obiective social-culturale, asigurări de fonduri și investiții privind infrastructura localității (alimentare cu apă, aducțiune gaze naturale, modernizări de drumuri etc.)

b) îndeplinirea cu rezultate notabile a unor funcții de demnitate publică (primar, consilier local) sau/și a unor funcții de conducere la nivelul instituțiilor fundamentale, toate de la nivelul comunei pe o durată mai mare de 10 (zece) ani.

c) obținerea unor rezultate deosebite în activitatea culturală și educativă, sportivă, științifică, tehnică etc, concretizată în activități, lucrări apreciate pe plan intern și extern, în promovarea la etape superioare ale unor concursuri, în obținerea unor premii etc.

d) săvârșirea unor fapte de excepție care au ca efect preîntâmpinarea unor dezastre, salvarea de vieți omenești, apărarea comunității sau a unor membri ai acesteia în fața unor pericole, apărarea proprietății publice și private a comunei.

e) activitate îndelungată, consecvență și perseverență pentru soluționarea unor probleme majore ale comunei, pentru punerea în valoare a resurselor umane și materiale locale, pentru armonizarea relațiilor interumane și pentru creșterea prestigiului comunei Țigănași.

Drepturile persoanelor care dețin titlul de cetățean de onoare al comunei Țigănași se stabilesc prin hotărâre a consiliului local.

Titlul de cetățean de onoare al comunei Țigănași se poate pierde sau retrage în urma condamnării printr-o sentință definitivă a instanțelor judecătorești pentru săvârșirea unor fapte penale sau la solicitarea persoanei în cauză.

Art.54 Prezentul statut poate fi modificat prin hotărâre a consiliului local Țigănași, adoptată cu votul a 2/3 din numărul consilierilor locali în funcție.

Art.55 De la data adoptării prezentului statut, se abrogă hotărârea consiliului local de aprobare a Statutului Comunei Țigănași anterior și orice alte dispoziții ale actelor de autoritate locale care contravin acestuia.

Aprobat în ședința ordinară a Consiliului local din data de 11 decembrie 2023 prin Hotărârea nr. 119/2023.

Primarul Comunei Țigănași
ec.Chirilă Iulian

Președintele ședinței,
Consilier local- Șerban Marcel

p.Secretarul Comunei Țigănași
Maria-Mirela Andrici

